

**AUDIT
CONSULTING
MUNICIPAL**

PROTOKÓŁ Z CZYNNOŚCI KONTROLNYCH

Gospodarka finansowa placówki

Jednostka kontrolowana: **Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum
im. Jana Pawła II
Dąbrowa, ul. Śremska 2, 63-100 Śrem**

Okres: **2016 r.**

Chorzów, czerwiec 2017 r.

I. Ogólna ocena z przeprowadzonej kontroli

Na podstawie dokonanych ustaleń należy stwierdzić, że w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dąbrowie sposób prowadzenia gospodarki finansowej w zakresie opracowywania, dokonywania zmian i realizacji planu finansowego jednostki, poprawności gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych i prawidłowości wydatków związanych z realizowaniem doraźnych zastępstw przez nauczycieli jest prawidłowy. Istniejący system kontroli zarządczej wydaje się wystarczający.

Dotychczasowy sposób realizacji zadań w kontrolowanym obszarze należy ocenić pozytywnie pomimo zastrzeżeń wynikających ze stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości.

Adekwatność, skuteczność i efektywność mechanizmów kontroli zarządczej w badanym obszarze uznać należy za wystarczające.

Szczegółowe ustalenia z każdego zakresu badania opisano szczegółowo w dalszej części sprawozdania.

II. Zebrane zalecenia pokontrolne

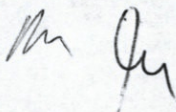
Celem usunięcia stwierdzonych uchybień i wprowadzenia usprawnień proponowane są następujące zalecenia pokontrolne:

Zalecenie pokontrolne:

Wzmocnić nadzór celem bezwzględnego i bieżącego egzekwowania od nauczycieli, którym przydzielono doraźne zastępstwa, niezwłocznego potwierdzania własnoręcznymi podpisami faktu zrealizowania przez nich godzin doraźnych zastępstw, zgodnie z art. 78 § 1 kodeksu cywilnego, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Zalecenie pokontrolne:

Wzmocnić nadzór celem bezwzględnego i bieżącego egzekwowania od nauczycieli, którym przydzielono doraźne zastępstwa, należytego sporządzania i terminowego przedkładania

formularzy za dany miesiąc, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Zalecenie pokontrolne:

Rozważyć opracowanie przejrzystego wzoru formularza oraz poinstruowania nauczycieli w zakresie sposobu jego wypełniania i terminu składania u kierownika jednostki oświatowej oraz zapewnić przejrzyste i bieżące prowadzenie księgi zastępstw, celem zapewnienia transparentności należytego realizowania godzin doraźnych zastępstw oraz wynagradzania z tego tytułu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego i wyniki kontroli gospodarki finansowej szkoły w zakresie dysponowania środkami finansowymi określonymi w planie finansowym Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Jana Pawła II w Dąbrowie

1. Oznaczenie kontrolowanego

Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Jana Pawła II
Dąbrowa, ul. Śremska 2,
63-100 Śrem

2. Podstawa wszczęcia kontroli

Podstawą przeprowadzenia kontroli było upoważnienie nr 59/2017 z dnia 13 kwietnia 2017 r. wydane przez Burmistrza Śremu.

Kontrolowany podmiot powiadomiono o kontroli i jej zakresie.

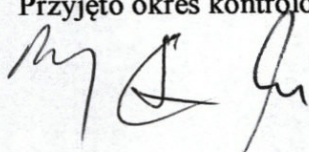
3. Temat kontroli

Gospodarka finansowa placówki

4. Przedmiot i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie analizy dysponowania środkami finansowymi określonymi w planie finansowym Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dąbrowie.

Przyjęto okres kontrolowany: od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

W trakcie kontroli skoncentrowano się głównie na ocenie poprawności gospodarki finansową jednostki.

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował dysponowanie środkami finansowymi określonymi w planie finansowym, w tym:

- Opracowanie, zmiany i realizacja planu finansowego jednostki
- Poprawność gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych w 2016r.
- Prawidłowość wydatków związanych z realizowaniem doraźnych zastępstw przez nauczycieli

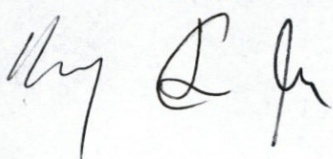
W trakcie przeglądu zastosowano techniki badawcze:

- *Badanie zgodności/skuteczności (testy zgodności)* - jedno z narzędzi oceny systemu kontroli wewnętrznej, polegające na zbadaniu sposobu przetwarzania wybranych operacji przez kontrolowany system. Celem badań jest stwierdzenie, czy system działał w sposób ciągły (tj. w całym okresie objętym kontrolą), spójny (tj. wszystkie operacje podlegające działaniu systemu traktowane były w sposób jednakowy) i skuteczny.
- *Zasięganie informacji* - jedna z technik przeprowadzania zadania polegająca na uzyskaniu informacji od osób dysponujących wiedzą na dany temat, obecnych w kontrolowanej jednostce lub poza nią, w ramach posiadanego upoważnienia.
- *Obserwacja/ogłędziny* - technika ta polega na wizytacji pomieszczeń kontrolowanej komórki lub bezpośredniej obserwacji, realizacji zadań przez poszczególnych pracowników komórki kontrolowanej. Technika ta ma na celu wykrycie istotnych słabości w działaniu kontrolowanej komórki/jednostki.
- *Komputerowe wspomaganie analizy danych* - dla celów przeglądu i analizy danych otrzymanych w postaci raportów tekstowych wykorzystano oprogramowanie analityczne ACL umożliwiające wszechstronne przetwarzanie danych.

W procesie badania poszczególnych zakresów operacji realizowanych przez jednostkę, kontrolujący dokonywali ich oceny, przyjmując skalę czteropunktową: ocena pozytywna, z uchybieniami, z zastrzeżeniami oraz negatywna.

Ilekcioć w sprawozdaniu powoływane są przepisy:

- ustawy o rachunkowości - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity - Dz. U. z 2016 r. poz. 1047)

- ustawy o finansach publicznych - rozumie się przez to ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity - Dz. U. z 2016 poz. 1870 ze zm.);
- ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych – rozumie się przez to ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity z 2016 r. - Dz.U. poz. 800);
- rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity z 2013 r. - Dz. U. poz. 289 z późn. zm.);
- rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity z 2016 r. - Dz.U. poz. 1015).

Osoby uczestniczące w trakcie kontroli:

- p. Marcin Szydłowski – Dyrektor Szkoły,
- p. Irena Szcześniak – Główna Księgowa,

5. Miejsce i termin przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadzono w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Jana Pawła II w Dąbrowie, w terminie od 13 kwietnia do 30 czerwca 2017 r.

6. Podmiot kontrolujący

Audit Consulting Municipal Sp. z o.o. ul. Alfonsa Zgrzebnioka 58, 41-500 Chorzów, w którego imieniu działali: Łukasz Czapnik i Jarosław Konieczny – asystenci audytu.

Podmiot kontrolujący zapewnia, iż prawidłowo przygotował się do kontroli zgodnie z wymogami Gminy Śrem.

7. Szczegółowe ustalenia kontroli

7.1 Opracowanie, zmiany i realizacja planu finansowego jednostki

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia, przekazania i zmian planu finansowego jednostki na 2016 r.

W powyższym zakresie w okresie objętym kontrolą obowiązywało Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 241 poz. 1616 ze zm. a nast. Dz. U. z 2015 r. poz. 1542).

Na podstawie przywołanego Rozporządzenia wydano:

- Zarządzenie 34/11 Burmistrza Śremu z dnia 31 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu składania planów finansowych jednostek budżetowych gminy i planów działalności instytucji kultury;
- Następnie Zarządzenie Nr 31/2013 Burmistrza Śremu z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie sposobu składania planów finansowych jednostek budżetowych gminy i instytucji kultury. Zarządzenie to zostało zmienione Zarządzeniem Nr 156/2014 Burmistrza Śremu z dnia 5 listopada 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie następujących dokumentów:

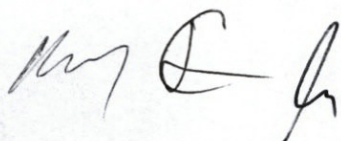
- Pismo z Urzędu Miejskiego w Śremie z prośbą o sporządzenie planu finansowego na 2016 r.
- Pisma z Urzędu Miejskiego w Śremie w sprawie zmian w planie finansowym na 2016r.
- Plan finansowy na 2016 r.

Budżet Gminy Śrem na 2016 r. został przyjęty zgodnie z uchwałą 157/XVI/2015 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 17 grudnia 2015 r. Stosowną informację przekazano do Dyrektora Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dąbrowie. Następnie sporządzono i zatwierdzono plan finansowy Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dąbrowie, który stanowił podstawę gospodarki finansowej w 2016 r.

Ustalono, że projekt planu finansowego i plan finansowy sporządzono według prawidłowego wzoru i przekazano do Urzędu Miejskiego w Śremie w terminach zgodnych z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych. Zachowano procedury przewidziane w tym rozporządzeniu oraz w zarządzeniu nr 34/11 Burmistrza Śremu z dnia 31 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu składania planów finansowych jednostek budżetowych gminy i planów działalności instytucji kultury.

Przeanalizowano proces dokonywania zmian w planie finansowym Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dąbrowie w ciągu 2016 r., których podstawą były:

- Zarządzenie Nr 24/2016 Burmistrza Śremu z 26 lutego 2016 r. – zmiana dotyczyła korekt planu w związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem na kursy oraz szkolenia nauczycieli i nie powodowała zwiększenia ogólnej kwoty planowanych wydatków budżetowych na 2016 r.
- Uchwała Nr 221/XXII/2016 Rady Miejskiej w Śremie z 9 czerwca 2016 r. – zmiany dokonano na wniosek jednostki, w którym poproszono o przesunięcie środków w związku z przeliczeniem kwot na naukę specjalną dzieci. Zmiana nie powodowała zwiększenia ogólnej kwoty planowanych wydatków budżetowych na 2016 r.
- Uchwała Nr 235/XXIII/2016 Rady Miejskiej w Śremie z 30 czerwca 2016 r. – zmiany dokonano na wniosek jednostki, w którym poproszono o przesunięcie środków w związku ze zmianami w zasadach zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego. Zmiana nie powodowała zwiększenia ogólnej kwoty planowanych wydatków budżetowych na 2016 r.
- Zarządzenie Nr 95/2016 Burmistrza Śremu z 17 sierpnia 2016 r. – zmiana dotyczyła zwiększenia planu na zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek. Plan wydatków zwiększono o 10 662,58 zł
- Zarządzenie Nr 107/2016 Burmistrza Śremu z 9 września 2016 r. – zmiana na wniosek jednostki dotyczyła korekt planu w związku z brakiem środków finansowych na wypłatę dodatków wiejskich i mieszkaniowych, wynagrodzeń

osobowych oraz składki ZUS i nie powodowała zwiększenia ogólnej kwoty planowanych wydatków budżetowych na 2016 r.

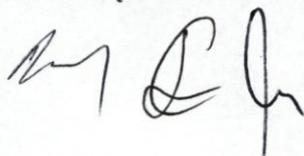
- Zarządzenie Nr 115/2016 Burmistrza Śremu z 30 września 2016 r. – zmiana dotyczyła zwiększenia planu na zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek. Plan wydatków zwiększono o 6 732,46 zł
- Zarządzenie Nr 257/2016 Burmistrza Śremu z 27 października 2016 r. – zmiana na wniosek jednostki dotyczyła przeniesienia planu wydatków na wynagrodzenia. Ogólnie zmniejszono plan wydatków zwiększono o 46 901,00 zł.
- Zarządzenie Nr 133/2016 Burmistrza Śremu z 25 listopada 2016 r. – zmiana na wniosek jednostki dotyczyła nieplanowanych wydatków związanych z awarią pieca gazowego. Zmiana nie powodowała zwiększenia ogólnej kwoty planowanych wydatków budżetowych na 2016 r.
- Zarządzenie Nr 150/2016 Burmistrza Śremu z 23 grudnia 2016 r. – zmiana na wniosek jednostki związana była z koniecznością opłacenia abonamentu na wodę, ścieki oraz przegląd elektryczny budynku. Ponadto przesunięcie środków dotyczyło zakupu laptopów, głośników i myszek. Zmiana nie powodowała zwiększenia ogólnej kwoty planowanych wydatków budżetowych na 2016 r.

Stwierdzono, że łączne zmiany kwoty planowanych wydatków w 2016 r. w stosunku do pierwotnego planu były niewielkie i spowodowały zwiększenie ogólnej kwoty planu wydatków jedynie o 3%. W zakresie uzasadnienia poszczególnych zmian kontrolujący nie wnieśli uwag.

Kontrolą objęto również prawidłowość dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dąbrowie na 2016 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- planu finansowego Szkoły na 2016 r. wraz ze zmianami ;
- ewidencji księgowej do konta 130 – „Rachunki bieżące jednostek budżetowych” za 2016 r.
- ewidencji do pozabilansowego konta 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych” za 2016 r.
- wykazu zmian w planie finansowym Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dąbrowie na 2016 r.

Po analizie wybranych wydatków dokonanych w 2016 r. w łącznej kwocie 2 131 458,26 zł w odniesieniu do planu finansowego w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej ujętego w prowadzonej ewidencji planu ustalono, że wszystkie wydatki mieściły się w planie finansowym jednostki. Nie stwierdzono przekroczeń limitu wydatków ustalonego w planie finansowym na 2016 r.

Analiza polegała na automatycznym zliczeniu na dzień każdego dokonanego narastająco kwoty wydatków i planu wynikających z prowadzonej w jednostce ewidencji księgowej wydatków i planu wydatków.

Przeanalizowano pod kątem celowości wybraną próbę wydatków pod kątem legalności i celowości (z próby wyłączono wydatki na wynagrodzenia i pochodne). Kontrola o objęto:

Lp.	Data	Nr dowodu	Treść	Kwota Ma [zł]
1.	2016.01.19	WB/00008	D24 f F/051/H/16 olej opał.	5.300,00
2.	2016.02.11	WB/00018	D65 f FV/02/2016 laptop, drukarka	2.648,99
3.	2016.12.28	WB/00170	D719 f F/000739/16 laptopy	3.400,00
4.	2016.10.25	WB/00133	D539 f2016/FVD/KMG/17114 podr.i ćwicz.dot.cel.	2.403,75
5.	2016.11.28	WB/00149	D611 f181/20169 malow.klas	904,05
6.	2016.06.29	WB/00075	D324 f247/2016 usł.transp.	3.900,00
7.	2016.10.20	WB/00131	D525 f29/10/2016 przegl.bud.	1.000,00
8.	2016.09.23	WB/00115	D468 f FS/2836/09/2016 szkolenie	210,00
9.	2016.10.25	WB/00133	D531 f 01982/16 śr.czyst.	1.474,61
10.	2016.11.30	WB/00151	D626 f 617/2016 stoliki i krzesła	3.172,66
11.	2016.09.16	WB/00111	D452 f113/2016 karimata	237,50
12.	2016.11.18	WB/00145	D595 f300/16/226951 gaz	1.087,27
13.	2016.10.13	WB/00128	D519 f1/10/2016 mater.szkolen.	875,00
14.	2016.02.11	WB/00018	D68 kurs naucz.j.angielskiego	450,00
15.	2016.03.18	WB/00032	D132 delegacja	35,20

W zakresie legalności czyli zgodności z prawem i celowości wydatków kontrolujący nie wnieśli uwag.

7.2 Poprawność gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych w 2016 r.

Kontrolą objęto:

- Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dąbrowie
- Plan podziału środków finansowych w roku kalendarzowym 2016

- Sprawozdanie z ZFŚS za rok 2016
- Protokoły z posiedzeń komisji socjalnej
- Dokumenty potwierdzające wypłatę świadczeń urlopowych dla nauczycieli za 2016r.
- Dokumenty dotyczące podziału świadczeń socjalnych na pracownicza wycieczkę do Świnoujścia
- Wnioski o przyznanie dofinansowania

Szczegółowo przeanalizowano wnioski:

1. 25 wniosków z 15-11-2016 r. o przyznanie zapomogi socjalnej
2. 8 wniosków z 15-11-2016 r. o przyznanie pomocy rzeczowej przyznawanej dzieciom do lat 16
3. Wniosek z 07-09-2016 r. o przyznanie dofinansowania do zorganizowanego przez podmiot do tego uprawniony wypoczynku krajowego i zagranicznego dzieci i młodzieży

Ponadto na podstawie umowy o prowadzeniu wspólnej działalności socjalnej zawartej w dniu 27-02-2015 r. wiejskie szkoły z terenu Gminy Śrem strony przekazały swoje uprawnienia i obowiązki w zakresie administrowania funduszem na rzecz Dyrektora Zespołu szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Nochowie oraz Głównej Księgowej Obsługi Finansowo-Księgowej Szkół Wiejskich w Śremie. Zakres wspólnej działalności obejmuje zorganizowanie wspólnego funduszu mieszkaniowego i obsługę finansową wspólnego Funduszu.

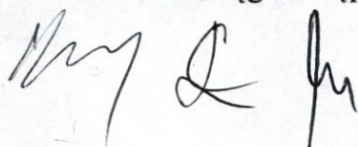
W zakresie podstaw przyznania świadczeń w świetle postanowień Regulaminu kontrolujący nie wnieśli uwag.

7.1 Prawdliwość wydatków związanych z realizowaniem doraźnych zastępstw przez nauczycieli

Sprawdzeniem objęto prawidłowość i zgodność z obowiązującymi przepisami oraz procedurami realizowania doraźnych zastępstw przez nauczycieli zatrudnionych w Szkole w 2016 r. (tj. obejmującym część roku szkolnego 2015/2016 oraz 2016/2017) a także prawidłowość ponoszonych z tego tytułu wydatków w ramach wynagrodzenia nauczycieli.

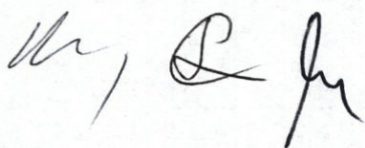
Kontrolą objęto następujące dokumenty:

- Księga zastępstw

- Dzienniki lekcyjne na rok szkolny 2015 – 2016 oraz 2016 – 2017;
- miesięczne zestawienia nauczycieli, realizujących godziny nadwymiarowe oraz godziny doraźnych zastępstw, sporządzane przez dyrektora szkoły i przedkładane w komórce merytorycznej odpowiedzialnej za wypłatę wynagrodzeń nauczycielom
- indywidualne miesięczne rozliczenia godzin sporządzane przez nauczycieli

Zgodnie z dokumentacją, przebieg realizacji w ciągu 2016 r. godziny doraźnych zastępstw został przedstawiony w poniższej tabeli:

A handwritten signature in black ink, consisting of three distinct, stylized characters that appear to be 'M', 'P', and 'J'.

Lp.	Nauczyciel		I	II	III	IV	V	VI	IX	X	XI	XII
1	(...) HK	wykaz dyrektora	15.01.2016 Bez zastępstw	25.02.2016 Bez zastępstw	25.03.2016 Bez zastępstw	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 (3h)s	23.06.2016 (2h)s	20.09.2016 Bez zastępstw	20.10.2016 (2h)s	22.11.2016 Bez zastępstw	21.12.2016 (1h)s
		rozliczenie nauczyciela	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK
		Księga zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK
2	(...) BK	wykaz dyrektora	15.01.2016 (1h)s	25.02.2016 Bez zastępstw	25.03.2016 Bez zastępstw	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 (2h)s	23.06.2016 Bez zastępstw	20.09.2016 Bez zastępstw	20.10.2016 Bez zastępstw	22.11.2016 Bez zastępstw	21.12.2016 (1h)s
		rozliczenie nauczyciela	OK	Brak rozl.	Brak rozl.	Brak rozl.	OK	Brak rozl.	Brak rozl.	Brak rozl.	Brak rozl.	OK
		Księga zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK
3	(...) EP	wykaz dyrektora	15.01.2016 (1h)p	25.02.2016 (1h)s	25.03.2016 (1h)s	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 (1h)p	23.06.2016 (1h)p	20.09.2016 (4h)p	20.10.2016 (3h)p	22.11.2016 (1h)p	21.12.2016 (1h)p + (6h)s
		rozliczenie nauczyciela	OK	OK	OK	Brak rozl.	OK	OK	OK	OK	OK	OK
		Księga zastępstw	OK	OK	OK	Bez zastępstw	OK	brak	Brak	OK	OK	OK
4	(...) EC	wykaz dyrektora	15.01.2016 (1h)p	25.02.2016 Bez zastępstw	25.03.2016 Bez zastępstw	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 Bez zastępstw	23.06.2016 Bez zastępstw	20.09.2016	20.10.2016 (8h)s + (4h)p	22.11.2016	21.12.2016 (21h)s
		rozliczenie nauczyciela	OK	Brak rozl.	Brak rozl.	Brak rozl.	Brak rozl.	Brak rozl.	OK	OK	Brak rozl.	OK
		Księga zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	OK	Bez zastępstw	OK
5	(...) GK	wykaz dyrektora	15.01.2016 (1h)p	25.02.2016 Bez zastępstw	25.03.2016 (2h)s	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 Bez zastępstw	23.06.2016 (1h)s	20.09.2016 Bez zastępstw	20.10.2016 (2h)s	22.11.2016 (4h)s	21.12.2016 (4h)s
		rozliczenie nauczyciela	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	OK	OK
		Księga zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	OK	OK
6	(...) EW	wykaz dyrektora	15.01.2016 Bez zastępstw	25.02.2016 (1h)s + (1h)s	25.03.2016 (1h)s	25.04.2016 (2h)s	25.05.2016 (3h)s	23.06.2016 (7h)s	20.09.2016 (1h)s	20.10.2016 (2h)s	22.11.2016 (2h)s	21.12.2016 (5h)s
		rozliczenie nauczyciela	Bez zastępstw	OK	OK	OK	17(1h)s 18(1h)s OK	17.05(1h)s 18.05(1h)s Ponownie naliczono	OK	OK	OK	OK
		Księga zastępstw	Bez zastępstw	OK	OK	OK	OK	OK	OK	OK	OK	OK
7	(...) WS	wykaz dyrektora	15.01.2016 (3h)s	25.02.2016 Bez zastępstw	25.03.2016 Bez zastępstw	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 Bez zastępstw	23.06.2016 (4h)s	20.09.2016 Bez zastępstw	20.10.2016 (1h)p	22.11.2016 (2h)s	21.12.2016 (5h)s
		rozliczenie nauczyciela	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	OK	Brak rozl.	OK	OK	Rozliczono 4h
		Księga zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	OK	Bez zastępstw	OK	OK	OK
8	(...)	wykaz	15.01.2016	25.02.2016	25.03.2016	25.04.2016	25.05.2016	23.06.2016	20.09.2016	20.10.2016	22.11.2016	21.12.2016

KO	dyrektora	Bez zasiępow	(1h)s	(1h)s	Bez zasiępow	Bez zasiępow	(1h)s	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	(1h)s
	rozliczenie nauczyciela	Brak rozl.	OK	OK	Brak rozl.	Brak rozl.	OK	OK	Brak rozl.	Brak rozl.	OK	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK	OK	OK
9 (...) IG	Księga zasiępow	Bez zasiępow	OK	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK	OK	OK
	wykaz dyrektora	15.01.2016 (1h)s	25.02.2016	25.03.2016	25.04.2016	25.05.2016	23.06.2016	20.09.2016	20.10.2016 (1h)s	22.11.2016	21.12.2016 (1h)s + (1h)s	OK	OK	OK	OK	OK	OK
10 (...)	rozliczenie nauczyciela	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK
	Księga zasiępow	15.01.2016	25.02.2016	25.03.2016	25.04.2016	25.05.2016	23.06.2016	20.09.2016	20.10.2016 (1h)s	22.11.2016 (1h)p	21.12.2016 (1h)s + (1h)s	OK	OK	OK	OK	OK	OK
11 (...) RR	wykaz dyrektora	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK
	rozliczenie nauczyciela	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK
12 (...) MK	Księga zasiępow	Brak rozl.	Bez zasiępow	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow
	wykaz dyrektora	15.01.2016	25.02.2016	25.03.2016 (3h)s	25.04.2016	25.05.2016 (1h)s	23.06.2016	20.09.2016	20.10.2016 (5h)s	22.11.2016 (3h)s	21.12.2016	OK	OK	OK	OK	OK	OK
13 (...) IP	rozliczenie nauczyciela	OK	Bez zasiępow	OK	Bez zasiępow	Brak	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK
	Księga zasiępow	15.01.2016	25.02.2016	25.03.2016	25.04.2016	25.05.2016	23.06.2016	20.09.2016	20.10.2016 (4h)s + (2h)p	22.11.2016	21.12.2016	OK	OK	OK	OK	OK	OK
14 (...) KB	wykaz dyrektora	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow
	rozliczenie nauczyciela	15.01.2016 (2h)s	25.02.2016	25.03.2016	25.04.2016	25.05.2016	23.06.2016	20.09.2016	20.10.2016 (1h)s	22.11.2016	21.12.2016	Brak podpisu	Brak podpisu	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow
15 (...) ES	Księga zasiępow	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow
	wykaz dyrektora	15.01.2016 (1h)s	25.02.2016	25.03.2016	25.04.2016	25.05.2016	23.06.2016	20.09.2016	20.10.2016	22.11.2016	21.12.2016 (4h)s	OK	OK	OK	OK	OK	OK
16 (...) KP	rozliczenie nauczyciela	OK	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK
	Księga zasiępow	OK	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	OK
17 (...) DK	wykaz dyrektora	15.01.2016	25.02.2016	25.03.2016	25.04.2016	25.05.2016	23.06.2016	20.09.2016	20.10.2016 (4h)s + (2h)s	22.11.2016	21.12.2016	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow
	rozliczenie nauczyciela	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow	Bez zasiępow

18	(…) DP	rozliczenie nauczyciela	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	rozliczono tylko	
		Księga zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	24.11(1h)s	
		wykaz dyrektora rozliczenie nauczyciela	15.01.2016 (1h)s OK	25.02.2016 Bez zastępstw Brak rozl.	25.03.2016 Bez zastępstw Brak rozl.	25.04.2016 Bez zastępstw Brak rozl.	25.05.2016 Bez zastępstw OK	23.06.2016 (1h)s OK	20.09.2016 Bez zastępstw Bez zastępstw	20.10.2016 (1h)s OK	22.11.2016 Bez zastępstw Bez zastępstw	21.12.2016 (25h)s rozliczono tylko	19.22(3h)s						
19	(…) HB	Księga zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Wpisano 15 h od 16.11.2016		
		wykaz dyrektora rozliczenie nauczyciela	15.01.2016 Bez zastępstw	25.02.2016 Bez zastępstw	25.03.2016 (1h)s OK	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 Bez zastępstw	23.06.2016 Bez zastępstw	20.09.2016 Bez zastępstw	20.10.2016 Bez zastępstw	22.11.2016 (1h)s OK	21.12.2016 (35h)s Brak rozl.	Wpisano 12h od 22.11.2016						
		Księga zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
20	(…) SC	wykaz dyrektora rozliczenie nauczyciela	15.01.2016 Bez zastępstw	25.02.2016 (2h)s OK	25.03.2016 Bez zastępstw	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 Bez zastępstw	23.06.2016 Bez zastępstw	20.09.2016 Bez zastępstw	20.10.2016 Bez zastępstw	22.11.2016 (2h)s OK	21.12.2016 Bez zastępstw	Brak rozl.						
		Księga zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
		wykaz dyrektora rozliczenie nauczyciela	15.01.2016 (1h)s OK	25.02.2016 Bez zastępstw	25.03.2016 Bez zastępstw	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 Bez zastępstw	23.06.2016 Bez zastępstw	20.09.2016 Bez zastępstw	20.10.2016 Bez zastępstw	22.11.2016 Bez zastępstw	21.12.2016 Bez zastępstw	Brak rozl.						
21	Martyna Pruchnik MP	Księga zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	
		wykaz dyrektora rozliczenie nauczyciela	15.01.2016 (1h)s OK	25.02.2016 Bez zastępstw	25.03.2016 Bez zastępstw	25.04.2016 Bez zastępstw	25.05.2016 Bez zastępstw	23.06.2016 Bez zastępstw	20.09.2016 Bez zastępstw	20.10.2016 Bez zastępstw	22.11.2016 Bez zastępstw	21.12.2016 Bez zastępstw	Brak rozl.						
		Księga zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
22	(…) MW	wykaz dyrektora rozliczenie nauczyciela	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	
		Księga zastępstw	OK	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw	OK	Bez zastępstw
		wykaz dyrektora rozliczenie nauczyciela	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

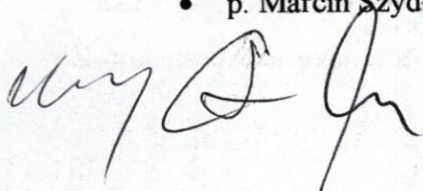
Opis stwierdzonej nieprawidłowości

Stwierdzono, że w prowadzonej w ciągu roku objętego kontrolą, Księdze Zastępcstwu nie egzekwowano każdorazowo od nauczycieli potwierdzania własnoręcznym podpisem realizacji poszczególnych godzin doraźnych zastępstw (tylko niektóre godziny zostały potwierdzone przez wskazanego nauczyciela). Powyższe przypadki należy traktować jako braki formalne, które mogą nie wywoływać skutków prawnych a w powyższym przypadku, nie spełniają w szczególności celów dowodowych (nie ma pewności czy wskazana w powyższym dokumencie osoba faktycznie realizowała w danym czasie godziny w zastępstwie nieobecnego nauczyciela, zgodnie z art. 35 ust. 2a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191, z późn. zm. a nast. Dz. U. z 2016 r. poz. 1379) Potwierdzenie zaistnienia takiej zdarzenia wywołuje konkretne skutki finansowe – konieczność wypłaty wynagrodzenia za wykonaną pracę, co wynika z art. 35 ust. 3 w/w ustawy oraz § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej (Dz. U. Nr 60, poz.494 ze zm.). Odwołując się do art. 78 § 1 kodeksu cywilnego, do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Ponadto, powołując się na orzecznictwo (np. uzasadnienie do postanowienia nr IIIA Uz 84/14 SA w Szczecinie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) – podpis na piśmie winien być własnoręczny i winien obejmować co najmniej nazwisko osoby go składającej. Własnoręczność podpisu umożliwia bowiem przyjęcie, że osoba, która podpis ten złożyła, złożyła oświadczenie, którego treść zawarta jest w piśmie.

Zaznaczyć jednakże należy, iż praktyka dowodzi, że w niewielkich jednostkach oświatowych, przy ograniczonej kadrze, ryzyko faktycznego niezrealizowania godzin doraźnych zastępstw przez nauczycieli jest niewielkie, mając na uwadze fakt, że zajęcia i czynności realizowane w ramach czasu pracy nauczyciela, o których mowa w ust. 2 pkt 1, są rejestrowane i rozliczane w okresach tygodniowych odpowiednio w dziennikach lekcyjnych lub dziennikach zajęć (art. 42 ust. 7a w/w ustawy – Karta nauczyciela).

Osoba odpowiedzialna:

- p. Marcin Szydłowski – Dyrektor jednostki

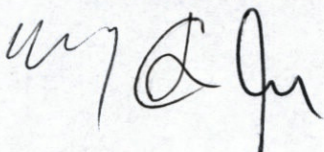
Zalecenie pokontrolne:

Wzmocnić nadzór celem bezwzględnego i bieżącego egzekwowania od nauczycieli, którym przydzielono doraźne zastępstwa, niezwłocznego potwierdzania własnoręcznymi podpisami faktu zrealizowania przez nich godzin doraźnych zastępstw, zgodnie z art. 78 § 1 kodeksu cywilnego, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Opis stwierdzonej nieprawidłowości

Stwierdzono, że w przypadkach wskazanych w powyższej tabeli, tj. dotyczących:

- nauczyciela poz. 6 tabeli, miesiąc czerwiec 2016 r. – rozliczono dwukrotnie 2 godziny doraźnych zastępstw za poprzedni miesiąc, tj. maj 2016 r.; zastępstwa w dniach 17 i 18 maja 2016 r. wykazano w rozliczeniu składanym przez nauczyciela za miesiąc bieżący maj oraz uwzględniono w zestawieniu zbiorczym z 25 maja 2016 r. a następnie wykazano w rozliczeniu składanym przez nauczyciela za miesiąc czerwiec w rubryce dotyczącej poprzedniego miesiąca oraz uwzględniono w zestawieniu zbiorczym z 23 czerwca 2016 r..
- nauczycieli: poz. 3 tabeli, miesiące czerwiec i wrzesień 2016 r.; poz. 12, miesiąc czerwiec 2016 r. – w księdze zastępstw nie odnaleziono wpisów potwierdzających przydzielenie godzin zastępczych wykazanych w rozliczeniach przedkładanych przez nauczycieli;
- nauczycieli: poz. 19 tabeli, miesiąc grudzień 2016 r. poz. 22 tabeli, miesiąc wrzesień 2016 r. – stwierdzono brak rozliczeń przedkładanych przez nauczycieli; jedynie na wykazie z 20 września 2016 r. Dyrektor jednostki zamieścił informację dotyczącą przyznania w/w osobie zastępstwa;
- nauczycieli: poz. 7, 16, 17, 18, 19 tabeli, miesiąc grudzień 2016 r. w wykazie z 21 grudnia 2016 r. dla w/w osób wykazano wyższe liczby zrealizowanych godzin zastępczych, niż to wynikało z rozliczeń składanych przez w/w nauczycieli oraz wpisów w księdze zastępstw. Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w powyższym wykazie, oraz na podstawie dodatkowych wyjaśnień udzielonych przez dyrektora jednostki w trakcie kontroli powyższe wynikało m.in. z powodu, iż z końcem roku budżetowego zaoszczędzono środki finansowe na płacach, a Dyrektor postanowił wynagrodzić nauczycieli, którzy swoją pracę wykonywali po godzinach, w soboty, niedziele promując w ten sposób szkołę, gminę i piastowali opiekę nad uczniami. Z

powodu złej informacji i wiedzy własnej wypłacił środki w nadgodzinach co było błędem i złym przekwalifikowaniem. Powinno to się odbyć w formie nagrody specjalnej po uzyskaniu zgody Burmistrza Śremu.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że przyznanie środków finansowych w formie godzin doraźnych zastępstw wykroczało poza definicję określoną w art. 35 ust. 2a w/w ustawy – Karta Nauczyciela, zgodnie z którą: godzina doraźnego zastępstwa to przydzielona nauczycielowi do przeprowadzenia godzina zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, której realizacja następuje w zastępstwie nieobecnego nauczyciela. Z przedłożonych wyjaśnień nie wynikało, że powyższe godziny były realizowane za inne osoby.

Reasumując, przyczynami w/w nieprawidłowości mogły być: 1) niezbyt przejrzysty sposób prowadzenia księgi zastępstw oraz zamieszczania wszystkich istotnych w tym zakresie informacji, 2) nieprzejrzyste formularze rozliczeń godzin ponadwymiarowych i doraźnych zastępstw, 3) niewłaściwe wypełnianie w/w formularzy przez nauczycieli, 4) brak zamieszczania dat wypełnienia na formularzach, pozwalających na określenie dnia do którego formularz był wypełniany.

Osoba odpowiedzialna:

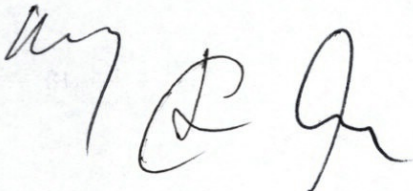
- p. Marcin Szydłowski – Dyrektor jednostki – w zakresie prowadzenia księgi zastępstw;
- w/w nauczyciele – w zakresie wypełniania formularzy.

Zalecenie pokontrolne:

Wzmocnić nadzór celem bezwzględnego i bieżącego egzekwowania od nauczycieli, którym przydzielono doraźne zastępstwa, należytego sporządzania i terminowego przedkładania formularzy za dany miesiąc, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

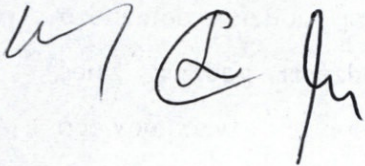
Zalecenie pokontrolne:

Rozważyć opracowanie przejrzystego wzoru formularza oraz poinstruowania nauczycieli w zakresie sposobu jego wypełniania i terminu składania u kierownika jednostki

oświatowej oraz zapewnić przejrzyste i bieżące prowadzenie księgi zastępstw, celem zapewnienia transparentności należytego realizowania godzin doraźnych zastępstw oraz wynagradzania z tego tytułu.

W pozostałym zakresie uwag nie wniesiono.

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'W', 'L', and 'J'.

IV. Podsumowanie i podpisy

Sprawozdanie sporządzono w trzech egzemplarzach. Do protokołu załączono załącznik nr 1 (płyta DVD), zawierający materiały w wersji elektronicznej, na których bazowano przy prowadzeniu kontroli.

Kontrolowanego poinformowano o przysługującym mu prawie złożenia pisemnych zastrzeżeń i uwag wraz z uzasadnieniem, co do zawartych w protokole ustaleń.

W przypadku odmowy podpisania protokołu przez kierownika kontrolowanego podmiotu, kontrolujący umieszcza o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie Burmistrzowi Śremu.

Zastrzeżenia / Uwagi wraz z uzasadnieniem:

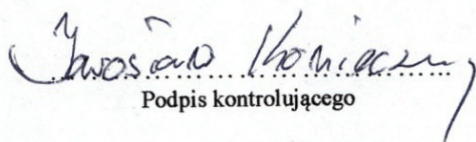
.....
.....
.....
.....
.....
.....

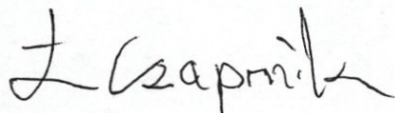
Śrem, dnia

Podpisy

Za Audit Consulting Municipal Sp. z o.o.

21-07-2017

Podpis kontrolującego

DYREKTOR

mgr Marcin Szydłowski

.....
Data i podpis kontrolowanego

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the war.

The second part of the report deals with the military operations and the progress of the war.

The third part of the report deals with the economic situation and the progress of the war.

The fourth part of the report deals with the political situation and the progress of the war.

The fifth part of the report deals with the social situation and the progress of the war.

APPENDIX

and other matters

and other matters